

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: L. F.

právně zast. Mgr. Bc. Petrem Ptáčkem, advokátem se sídlem
Májová 608/23, Cheb

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 20. 5. 2024 proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 3. 2024, č. j. X. o
invalidní důchod

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 12. 2023 č.j. X. byl žalobci odňat invalidní důchod podle ust. § 56 odst. 1 písm. a) a ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k článku 46 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004, neboť podle posudku Okresní

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Cheb ze dne 13. 11. 2023 již žalobce není od téhož dne invalidní, neboť dle uvedeného posudku poklesla jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 30 %.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 18. 3. 2024 č. j. X., kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobce není invalidní, neboť podle posudku lékaře IPZS ze dne 27. 2. 2024 není invalidní od 13. 11. 2023. Jedná se u něj o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který neomezuje fyzické, smyslové ani duševní schopnosti v takovém rozsahu, aby měly podstatný vliv na pokles pracovní schopnosti žalobce. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. (Postižení svalové a kosterní soustavy), odd. E (Dorzopatie a spondylopatie), položce 1c (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének, se středně těžkým funkčním postižením) přílohy vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 – 40 %. Lékař IPZS pro námitkové řízení zvolil na základě doložených lékařských zpráv s ohledem na charakter zdravotního postižení dolní hranici výše uvedeného rozmezí, tj. 30 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 4 citované vyhlášky nemění.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 20. 5. 2024 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované, přičemž žalobu odůvodnil tím, že se závěry napadeného rozhodnutí nemůže souhlasit, neboť vyhodnocení posudkovými lékaři je zjevně nesprávné, neobjektivní a vykazuje známky nedůvodné svévole. Aniž by došlo ke zlepšení či jakékoli pozitivní změně zdravotního stavu, rozhodl posudkový lékař, že invalidita ke dni 13. 11. 2023 zaniká. Pro námitkové řízení byl vyhotoven nový posudek ze dne 27. 2. 2024, který nekriticky převzal závěry původního posudku, na základě něhož invalidita zanikla, přičemž se nijak nevypořádal s faktem, že na základě stejného dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo původně rozhodnuto o vzniku invalidity I. stupně. Žalobce dodal žalované zprávu chirurga, dle něhož nelze očekávat zlepšení, naopak bude docházet k ještě většímu snížení tolerance zátěže. Následně si žalobce opatřil zprávu ortopeda, dle níž není schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, pracovat ve vynucené poloze v nepříznivých klimatických podmínkách (chlad). Žalobce proto navrhl, aby si soud nechal vypracovat posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) za účasti neurologa a ortopeda, neboť má zato, že jeho zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý, s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti kvůli zdravotnímu postižení uvedenému v kapitole XIII, odd. E, položka 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Navrhl proto, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 4. 6. 2024 ve svém vyjádření k žalobě odkázala na ustanovení nařízení 883/2004, jež na danou věc dopadají, když žalobce v rubrice žádosti o invalidní důchod

vztahující se k době pojištění uvedl, že byl v letech 2019 až 2021 zaměstnán v SRN. Podle čl. 46 odst. 1 nařízení 883/2004 osoba, na niž se postupně či střídavě vztahovaly právní předpisy dvou nebo více členských států, z nichž alespoň jedny nejsou právními předpisy typu A, má nárok na dávky podle kapitoly 5, která se použije obdobně s přihlédnutím k odstavci 3. Podle čl. 46 odst. 2 uvedeného nařízení pokud se však na dotyčnou osobu předtím vztahovaly právní předpisy typu B a je postižena pracovní neschopností vedoucí k invaliditě přičemž se na ni vztahují právní předpisy typu A, má nárok na dávky podle článku 44 za předpokladu, že splňuje podmínky buď výlučně uvedených právních předpisů, nebo jiných předpisů téhož typu, případně s přihlédnutím k článku 45, avšak bez uplatnění dob pojištění nebo bydlení získaných podle právních předpisů typu B, a neuplatňuje žádné nároky na dávky ve stáří s přihlédnutím k čl. 50. Podle čl. 46 odst. 3 nařízení 883/2004 rozhodnutí instituce členského státu o stupni invalidity žadatele je závazné pro instituci kteréhokoli jiného dotčeného členského státu, pokud je v příloze VII potvrzena shoda mezi právními předpisy těchto členských států o podmínkách týkajících se stupňů invalidity. Vzhledem k tomu, že ČR není uvedena v Příloze VII nařízení 883/2004, nebyla uznána žádná shoda s předpisy jiných členských států ve věci podmínek vztahujících se na stupeň invalidity ve smyslu čl. 46 odst. 3 nařízení 883/2004, proto je invalidita žalobce posuzovaná výhradně podle českých právních předpisů.

5. V otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je žalovaná ve správním řízení probíhajícím do 31. 12. 2023 vázána posudkem lékaře OSSZ dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb. a v řízení o námitkách podle ustanovení § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., lékařem žalované. S účinností od 1. 1. 2024 posuzuje invaliditu v prvoinstančním řízení dle ust. § 8 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb. a v řízení o námitkách podle ust. § 8 odst. 7 zákona č. 582/1991 Sb. Institut posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“), neboť obdobně jako při posouzení míry poklesu pracovní schopnosti se jedná o otázku odbornou, vyžadující znalosti v oboru medicíny a posudkového lékařství. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě posudku vydaného dne 27. 2. 2024 IPZS pro účely řízení o námitkách, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zdp. Žalobce nebyl shledán invalidním podle ust. § 39 odst. 1 zdp, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 30 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 1c k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 citované vyhlášky nemění. Zpracovaný posudek dle názoru žalované splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Žalovaná proto navrhla důkaz posudkem PK MPSV, jež je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení s tím, že za současného stavu i nadále trvá na svém rozhodnutí a navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta.

IV.

Posouzení věci soudem

6. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
7. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené

rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Ve věci bylo v souladu s § 51 s.ř.s. rozhodnuto bez jednání s ohledem na to, že s tímto postupem projeví oba účastníci souhlas, přičemž jim nejprve byla dána možnost seznámit se s posudkem PK MPSV vypracovaným v rámci soudního řízení a vyjádřit se k němu.

8. V souladu s § 75 odst. 1,2 s.ř.s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

V.

Rozhodnutí soudu

9. Žaloba není důvodná.
10. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované s odůvodněním, že nesouhlasí s jeho závěry ani důvody, neboť vyhodnocení posudkovými lékaři je zjevně nesprávné, neobjektivní, vykazuje známky nedůvodné svévole, s ohledem na to, že k odnětí invalidity došlo, aniž by došlo ke zlepšení či jakékoli pozitivní změně jeho zdravotního stavu.
11. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
12. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
13. K námitkám žalobce týkajícím se nesprávného posouzení zdravotního stavu není soud oprávněn se vyjadřovat, protože v projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem, a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.
14. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 20. 11. 2024 za účasti odborné lékařky z oboru neurologie, jemuž žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Rozhodujícím zdravotním postižením je stav po zlomenině obratle L1 dne 7.9.2020 léčené osteosyntézou reziduální

porucha dynamiky bederní páteře, bez radiokulopatie či myelopatie. PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením IPZS Cheb ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatovala, že na podkladě aktuálního neurologického vyšetření a klinického zhodnocení vyšetřujícího neurologa se u žalobce jedná o lehké funkční postižení bez kořenových iritací, bez známek poškození nervu. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovila míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. S ohledem na dělnickou profesi byla horní hranice procentního vymezení navýšena o 10 %. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 30 %. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobce schopen práce fyzicky těžké, s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách. Je schopen lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu, je schopen práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. K datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nejde již o invaliditu 1 stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) cit. zákona. Datum zániku invalidity je dnem 13. 11. 2023, žalobce splňuje kritéria osoby zdravotně znevýhodněné.

15. Námitku žalobce týkající se toho, že u něj nedošlo ke zlepšení zdravotního stavu, a odstěžení invalidního důchodu proto není důvodné, neshledal soud důvodnou, neboť ze všech vypracovaných posudků je zřejmé, že tyto se ve svých závěrech o tom, že ke dni 13. 11. 2023 došlo k zániku invalidity, shodují, přičemž poslední dva posudky vycházely i ze zprávy chirurgie ze dne 11. 1. 2024, na niž žalobce odkazuje, a zhodnotily i veškeré další lékařské zprávy předložené žalobcem. Pokud žalobce odkazuje na lékařskou zprávu ortopeda ze dne 29. 4. 2024, pak k této nelze přihlídnout s ohledem na to, že žalobou je napadeno rozhodnutí ze dne 18. 3. 2024 a z tohoto důvodu nelze vycházet až z následně vypracované lékařské zprávy, neboť stav žalobce a správnost napadeného rozhodnutí je nezbytné posoudit k datu jeho vydání. Případné další zhoršení zdravotního stavu, jež by mělo za následek pokles pracovní schopnosti žalobce, může být důvodem pro podání a posouzení nové žádosti žalobce o přiznání invalidního důchodu.
16. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
17. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici

zvýšit až o 10procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly PK MPSV shledány.

18. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
19. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž došlo k odnětí invalidního důchodu ode dne 10. 2. 2023 (správně od 13. 11. 2023) s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Cheb ze dne 13. 11. 2023 i dle posudku IPZS ze dne 27. 2. 2024 není od 13. 11. 2023 invalidní, přičemž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 %, procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění.
20. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 20. 11. 2024 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované nebyl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nejde již o invaliditu 1. stupně podle § 39 odst. 2 cit. zákona, neboť nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, datum zániku invalidity je 13. 11. 2023. PK MPSV nebyla v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Cheb ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení s odůvodněním, že na podkladě aktuálního neurologického vyšetření a klinického zhodnocení vyšetřujícího neurologa se u žalobce jedná o lehké funkční postižení, bez kořenových iritací, bez známek poškození nervu, přičemž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovila míra poklesu pracovní schopnosti 20 % a s ohledem na dělnickou profesi byla horní hranice procentního vymezení navýšena o 10 % a celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 30 %.
21. Z uvedeného vyplývá, že i přes rozdílný závěr ohledně rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce, se všechny ve věci vypracované posudky shodují v závěru, že žalobce nebyl od 13. 11. 2023 invalidní, tudíž žaloba nebyla podaná důvodně. Zdravotní stav žalobce byl posouzen k datu vydání napadnutého rozhodnutí, přičemž pro soud je rozhodující skutkový a právní stav, který zde byl v době jeho vydání. Případné změny a zhoršení zdravotního stavu mající vliv na pokles žalobcovy pracovní schopnosti, k nimž došlo či dojde po datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, mohou být zhodnoceny pouze v novém správním řízení na základě nové žádosti žalobce. S ohledem na výše uvedené soud proto žalobu v souladu § 78 odst. 7 s.r.s. zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.r.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšně žalované v souvislosti s tímto řízením nad rámec její běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, a proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 5. 3. 2025

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně